

Бугайчук Оксана,
аспірантка кафедри менеджменту організацій та управління
проектами,
Запорізький національний університет Інженерний інститут
(Запоріжжя, Україна)

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Актуальність теми дослідження в тому, що інформаційно-інноваційна діяльність в умовах цифровізації має велику роль у зв'язку з тим, що підприємства (організації, установи, фірми, компанії) відіграють велику роль у формуванні нових традицій поширення інновацій та інформації. Зокрема, це численні застосування дифузії інновацій, нових комунікаційних технологій в умовах цифровізації, як-от Інтернету, розширення інновацій у контексті мережевого управління та спілкування, поширення інновацій шляхом застосування таких понять, як критична маса, дифузія інновацій, цифровізація, діджиталізація. Стратегії розвитку інформаційно-інноваційної діяльності на підприємстві в умовах цифровізації - це, по суті, соціально-економічний і технологічний процес, що проясняється у процесі соціального конструювання [1, с.19]. Впровадження нової ідеї, навіть коли вона має очевидні переваги,- справа нелегка. Від моменту створення багатьох інновацій до моменту їх широкого впровадження нерідко спливає багато років. Тому способи пришвидшення темпів упровадження нових стратегій розвитку інформаційно-інноваційної діяльності на підприємствах в умовах цифровізації - це спільна проблема керівників організацій, керівників-лідерів, індивідів. Для багатьох підприємств епохи діджиталізації характерним напрямом стратегії є дифузія інновацій як новий сучасний напрямок розповсюдження інновацій, в основі яких високий індекс інноваційності.

Стратегії розвитку інформаційно-інноваційної діяльності на підприємстві в умовах цифровізації пов'язані з упровадженням нових (проривних) технологій, що свідчить про модернізаційні процеси, що відбуваються на багатьох підприємствах і забезпечення найбільш високого рівня конкурентоспроможності. Розвиток високих (проривних) технологій відбувається в усіх сферах - науці, освіті, менеджменті, удосконалення транспортної і телекомунікаційної систем, підвищення кваліфікації праці, удосконаленням інвестиційного клімату. Підприємства, які вкладають капітал, інвестиції у нові розробки, визнаються пріоритетними. Зарубіжний аналіз дослідження інформаційно-інноваційної діяльності на

підприємствах в умовах цифровізації свідчить, що упровадження високих технологій радикально змінило економічну культуру, соціум, саму людину. Інформатизація, комп'ютеризація, що проникла на підприємства, представляє собою сукупність знань, досвіду, інтелектуального, людського і соціального капіталу, які стали використовуватися при розробці, створенні нових продуктів (послуг). Високотехнологічні галузі виробництва стали ідентифікувати за рахунок зверх високої ефективності, постільки оволодіння технологіями - найочевидніша причина сукупного багатства забезпечення націй. Інформаційно-інноваційні технології на підприємствах включають розвиток високих технологій пов'язаних з розвитком космічної галузі, нанотехнологій, робототехніки, і релевантні наступним галузям промисловості: інформаційна, біологічна, фармацевтична, нові матеріали, енергетика, захист оточуючого середовища, безвідходні технології, авіація, сучасне сільське господарство, транспорт [2, с.216].

Стратегії розвитку інформаційно-інноваційної діяльності на підприємстві в умовах цифровізації використовують наступні основні кількісні і якісні критерії розвитку даного виду діяльності: 1) наукоємність (високе співвідношення наукових професійних працівників до загального числа співробітників підприємства); 2) великий відсоток витрат на наукові дослідження у порівнянні з загальним витратами на підприємств, використовуючи їх на інновації; 3) максимальна просунутість і доступність; 4) випуск високоякісної конкурентоспроможної продукції; 5) фундаментальні розробки на рівні приватних фірм; 6) високий рівень ризику і прибутку [2, с.216]. Для адекватного виявлення стратегій розвитку інформаційно-інноваційної діяльності на підприємстві в умовах цифровізації як нового явища слід створити концептуальну модель інновацій, так як можемо засвідчити ще низький рівень інновацій на підприємствах України. Модель інноваційного розвитку слід поєднати у співвідношенні з такими концептами, як методологія, технологія, інновації, наука, технологізація, комерціалізації, комп'ютеризація, діджиталізація, та підтримку ІТ-технологій та ІТ-інфраструктури, без чого не відбудеться підвищення рівня інновацій [3, с.51]. Ситуація складається таким чином, що тільки 20% бюджету можуть бути витрачені на розвиток та нові ідеї. Так, останнім часом банківські бюджети перемістилися у цифровий банкінг і стерня акселератів та інноваційних лабораторій. З 2017 року на піку успіху соціальних мереж гігантськими темпами розвивється Amazon.com. Блокчейн дозволяє записувати і зберігати правдиві дані про те, хто чим володіє, проте блокчейн ще не відображає повних можливостей інформаційних технологій. Серед основних переваг блокчейну слід виділити: цифровий запис, хронологія, контроль даних, доступність і відкритість, глобальність, швидкість транзакцій, контроль користувачами своїх даних і транзакцій.

Можна припустити, що ми будемо ще не раз здивовані тим прогресом, який відбудеться найближчими роками та десятиліттями. Тому керівники повинні виробляти свої стратегії розвитку інформаційно-інноваційної діяльності на підприємствах в умовах цифровізації, щоб протистояти викликам, нестабільності, асиметричності інформації, загрози втрати робочих місць, міграції населення в інші країни. Одним з поширених уявлень є те припущення, що автоматизація становить загрозу головним чином для ромбиків із низьким рівнем одвічності та низькою кваліфікацією. Це припущення впливає з того факту, що функції, пов'язані з подібними робочими місцями, є рутинним і неповторюваними [4, с.17]. Цифрові технології сприяють мобільності виробництва, дозволяючи вести вигідний бізнес без зайвих витрат. Коли фізичні активи розглядати у цифровій проекції, ними можна управляти як інформаційними активами. Заміна матеріалів інформацією може вплинути на безпілотні автомобілі. Машини стають безпечнішими за рахунок зон деформації, подушок безпеки та інших розумних винаходів, які рятують життя в разі аварій. Тому слід постійно випробувати нові ідеї, навчаючись сприймати с віт інакше, але для цього і перелаштовувати своє мислення.

Мережеві і технологічні платформи можуть стати новою, ефективнішою формою корпоративної організації, що перевершує й витісняє колишні. «Алгоритми компаній Uber чи Lyft працюють із великими обчисленнями, так само як алгоритми пошукових систем, соціальних мереж і фінансових ринків. Найбільш прогресивними смарт-технологіями є штучний інтелект, задіяний у багатьох алгоритмічних системах [5, с. 94]. Компанії нового покоління Uber чи Lyft можна назвати мережевими платформами, які надають послуги у реальному світі. Сьогодні актуальним терміном став термін «доповнена реальність». Реальність доповнюється по-різному. Сервіс TaskRabbit доповнює її лише в тому, що шукає клієнтів, але роботу за людей не виконує. Реальність водіїв Uber та Lyft доповнюється тим, що вони легко орієнтуються в просторі і знаходять пасажирів. Хірурги й онкологи можуть працювати у традиційних лікарнях, але їхня когнітивна реальність є доповненою, бо, на відміну від попередників, вони мають сучасні знання з медицини. Доповнена реальність проникає і в роботу будівельних інспекторів, архітекторів і робітників на заводах. О' Райлі Тім у роботі «Хто знає, яким буде майбутнє» відмічає: «Якщо прагнете вдосконалити економіку майбутнього, шукайте нових способів доповнення реальності працівників, забезпечуючи їх новими навичками і можливостями [5, с. 94]. Так, компанія Uber-це компанія економіки наступного покоління, що створює когнітивний дисонанс. Швидко розвивається Веб саме завдяки відкритій платформі для експериментів та інновацій, що відкрила можливості для безмежного кола гравців. Для прогресу у сфері технологій важливо усвідомлювати зусиллями ентузіастів, що колись складні процеси стають

безкоштовними та елементарними. Важливо упроваджувати цифровий менеджмент, цифрову економіку, цифровий маркетинг, щоб удосконалити розвиток інформаційно-інноваційної діяльності на підприємствах в умовах цифровізації [5; 6]. Слід розвивати інноваційні процеси на підприємствах та організаціях; інтерактивні інновації; інформаційно-інноваційну інфраструктуру підприємства; дифузію інновацій. В сучасних умовах цифровізації зростає роль промислових підприємств та всіх галузей виробництва, які б перебудовували свої системи виробництва на умовах цифровізації. Нові способи використання цифрових технологій, що впливають на розвиток промислових виробництв та споживання, сприяють також відновленню і збереженню довкілля. Як відмічає Клаус Шваб, «Глибока невизначеність, яка супроводжує розвиток і засвоєння нових технологій, означає, що ми досі не знаємо, як розгортатимуться трансформації, викликані промисловою революцією» [1, с. 9].

Список використаних джерел:

1. Евретт М. Роджерс. Дифузія інновацій / Пер. з англ. Василя Старка. К.: Вид-во «Києво-Могилянська академія», 2009. 591 с.
2. Старжинский В.П., Цепкало В.В. На пункты к обществу инноваций. Минск: РИВШ, 2016. 446 с.
3. Шевченко Анастасія. Диджитал ера. Просто о цифровых технологиях. К : Саммит-Книга, 2018. 457 с.
4. Форд Мартін. Пришестя роботів. Техніка і загроза майбутнього / пер. з англ. Володимир Горбатко. К. : Наш формат, 2016. 400 с.
5. О' Райлі Тім. Хто знає, яким буде майбутнє / Пер. з англ. Юлія Кузьменко. К. Наш формат 2018. 448 с.
6. Воронкова В.Г. Цифрова економіка & цифровий менеджмент інформаційного суспільства // Збірник матеріалів XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Управління соціально-економічним розвитком регіонів та держави» / [за ред. А.В. Череп]. Запоріжжя : Видавництво ЗНУ, 2019. С. 20-21.
7. Череп Алла, Воронкова Валентина, Нікітенко Віталіна, Ажажа Марина, Муц Луай. Цифрова культура (фінтех) як чинник підвищення ефективності економіки та бізнесу в умовах технологічної революції 4.0 // Міжнародна науково-практична конференція «Eastern european conference of management and economics « (Еесме 2019) 24 травня 2019 року. Вища Школа Бізнесу в Любляні. Любляна, Словенія, 2019. Р.93-97.
8. Мельник В.В. Глобалізація в культурній сфері: теоретико–методологічний аналіз// Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: [зб.наук.пр.] Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2014. Вип. 87. С.219-225.